Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

VERTROUWELIJK

Minister van VWS
Minister voor Medische Zorg
Staatssecretaris van VWS

Directie
Directie Macro-Economische Vraagstukken en Arbeidsmarkt

Ontworpen door
mr. [redacted]

Mr-nummer
1736620-209403-MEVA

Datum document
25 augustus 2020

MR

Onderwerp: Belastingplan 2021

1 Korte samenvatting

Het pakket Belastingplan 2021 bestaat uit zeven onderdelen. Deze omvatten maatregelen binnen het toeslagenstelsel (verbetering uitvoerbaarheid), de fiscale afhechting van de zorgbonus, maatregelen vanuit de opgaven van het Klimaatakkoord, introductie van een ruimere vrijstelling voor box 3 ("vermogensheffing") en een vrijstelling overdrachtsbelasting voor starters op de woningmarkt. Zoals gebruikelijk worden de budgettaire en koopkrachtgevolgen later (onder meer bij augustusbesluitvorming) nader vastgesteld.

2 Advies

- Instemmen.
- Binnen het VWS domein zijn vooral de onderdelen zorgbonus (4.2, eerste bullit), uitvoerbaarheid toeslagen (4.6, mede namens minister voor Medische Zorg) en de effecten door wijziging van de box 3 regeling (4.7, laatste bullit) relevant.
- Politiek zal waarschijnlijk de meeste aandacht uitgaan naar de maatregelen in het kader van de toeslagen en de box 3 heffing.

3 Relatie Regeerakkoord / overige akkoorden

Een aantal maatregelen vloeit voort uit het Klimaatakkoord. De verruiming voor scholingskosten (zie 4.2) sluit aan bij het regeerakkoord. Daarin is opgenomen dat de overheid dergelijke investeringen wil faciliteren.

4 Toelichting

4.1 Inleiding

Het pakket Belastingplan 2021 bestaat uit zeven wetsvoorstellen:

1. Belastingplan 2021
2. Overige fiscale maatregelen 2021 (OFM)
3. Wet CO2-heffing industrie

4. Wet aanpassing opslag voor duurzame energie- en klimaattransitie
5. Wet verbetering uitvoerbaarheid toeslagen
6. Wet aanpassing box 3; en
7. Wet differentiatie overdrachtsbelasting

Onderstaand bespreken wij de belangrijkste onderdelen van het pakket.

4.2 Ad Belastingplan 2021

- Vanuit het VWS beleid is het belangrijkste onderdeel de regeling voor de fiscale behandeling van de zorgbonus:
  - Deze zorgt er voor dat niet alleen voor werknemers van zorginstellingen, maar ook voor zorgprofessionals die niet bij de instelling in dienst zijn (zzp'ers en schoonmakers) de bonus netto kan worden uitgekeerd. Hiervoor wordt de zogenaamde werkkostenregeling uitgebreid.
  - Vervolgens zijn zorginstellingen wel de extra heffing verbonden aan toepassing van de werkkostenregeling verschuldigd (80% bij werknemers, 75% bij anderen). Deze kosten worden via een extra subsidie aan de instellingen gecompenseerd.
  - De fiscale regeling treedt met terugwerkende kracht tot en met 1 oktober 2020 in werking.
- In dit voorstel wordt ook een aantal andere maatregelen genomen die voortvloeien uit de corona aanpak:
  - De subsidies TOGS en Subsidie vaste lasten worden fiscaal vrijgesteld.
  - Voor de Tijdelijke overbruggingsregeling voor flexibele arbeidskrachten (TOFA) wordt bepaald dat deze fiscaal technisch wordt behandeld als loon uit vroegere dienstbetrekking. Dit is conform eerder aankondiging.
  - Invoering fiscale coronareserve. Dit is een faciliteit in de vennootschapsbelasting die er voor zorgt dat de liquiditeitspositie van belastingplichtigen versneld wordt verbeterd. Zonder deze voorziening zou men langer moeten wachten op een belastingteruggave over het slechte jaar 2020.
- Het tarief voor de innovatiebox wordt verhoogd van 7% naar 9%. Winsten uit innovatieve activiteiten in Nederland worden daardoor lager belast. De verhoging is vorig jaar op Prinsjesdag aangekondigd.
- Voor scholingskosten van werknemers bestaat een vrijstelling in de loonbelasting. Deze vrijstelling wordt nu verruimd en ook toepasselijk op scholing van ex-werknemers.

4.3 Ad Overige Fiscale Maatregelen (OFM)

- In de OFM worden maatregelen opgenomen die geen of nauwelijks gevolgen hebben voor het budgettaire beeld en koopkrachtbeleid, maar waarvan het wel wenselijk is de maatregel per 1 januari 2021 in werking te laten treden. Voor een belangrijk deel gaat het om 'technisch onderhoud' van de wetgeving.
- Dit onderdeel bevat dit jaar geen VWS relevante maatregelen. Ook overigens gaat het om vooral technische aanpassingen met beperkte impact.

4.4 Ad CO_2-heffing industrie

- Ter uitvoering van het Klimaatakkoord wordt een CO_2-heffing industrie ingevoerd.
- Deze heffing ziet in hoofdzaak om de emissie van broeikasgassen bij en voor industriële productie en afvalverbranding.
- Beoogd is hiermee de reductiedoelstellingen voor de industrie (14,3 Mton in 2030) – conform het Klimaatakkoord – te realiseren.
- De heffing wordt zo vormgegeven dat er sprake is van een hoeveelheid vrijgestelde emissieruimte. Over het deel dat bedrijven méér uitstoten dan deze 'gratis' ruimte wordt een heffing gerekend. Doordat de vrijgestelde emissieruimte afneemt en het tarief van de heffing oploopt worden bedrijven geprikkeld om hun emissie-uitstoot terug te brengen.

4.5 Ad Aanpassing opslag voor duurzame energie- en klimaattransitie

- Dit onderdeel wordt door de minister van EZK ondertekend, maar maakt wel onderdeel uit van het pakket.
- In het voorstel worden de tarieven van de ODE (heffing op gebruik van elektriciteit en aardgas) aangepast. Uit de ODE wordt de subsidieregeling Stimulering Duurzame energietransitie (SDE++) gefinancierd. De SDE++ stimuleert daarnaast ook CO_2-reductie.
- Het voorstel houdt concreet in dat de ODE heffing vanaf 2021 op een lager niveau wordt gebracht dan de (corresponderende) uitgave aan SDE++. In plaats van €2.648 miljoen wordt dan €2.440 miljoen geheven in 2021. In 2022 wordt niet de eerder beoogde €2.692 miljoen geheven, maar €2.430 miljoen. Over de dekking voor deze derving wordt nog gesproken in de augustusbesluitvorming.
- Achtergrond bij de gewenste verlaging is dat de ODE voor bepaalde sectoren (kunstmest, papier en karton, zuivelverwerking, glastuinbouw) (te) zwaar drukt. Dat kan vervolgens een averechts effect hebben op de gewenste energietransitie.

4.6 Ad Verbetering uitvoerbaarheid toeslagen

- Dit onderdeel wordt mede namens de minister voor Medische Zorg (en de staatssecretaris van SZW) voorgesteld. VWS is daarom bij dit onderdeel nauw betrokken geweest, met name bij het onderdeel partnerbegrip, omdat dit onderdeel vooral van belang is bij de zorgtoeslag.
- Het wetsvoorstel kent drie pijlers:
    - Versterken menselijke maat:
      Geformaliseerd wordt dat een ouder aanspraak heeft op kinderopvangtoeslag op basis van de (pro-rata) werkelijk betaalde kosten. Nu moet bij gedeeltelijk niet betalen de hele toeslag worden terugbetaald.
    - Verbeteren praktische rechtsbescherming:
      Hier worden verschillende maatregelen voorgesteld, waardoor - kort gezegd – meer empathie in het toeslagensysteem wordt gebracht. De burger krijgt juridische rugdekking. Verder wordt onder meer een doelmatigheidsgrens voor terugvordering ingesteld van €47 (net als bij de belastingheffing).
    - Voorkomen schrijnende situaties als gevolg van partnerschap:
      Situaties van detentie van één van de partners, het in huis nemen van een hulpbehoevende ouder en de huidige terugwerkende kracht naar het begin van het kalenderjaar bij een huwelijk of de

geboorte van een kind, kunnen nadelige gevolgen hebben voor toeslagen (met name de zorgtoeslagen). Dit wordt in de voorstellen verholpen. Verder wordt er een vereenvoudiging doorgevoerd bij de regeling voor onverzekerde partners. In alle gevallen – dus onafhankelijk van de vraag of sprake is van terecht of onterechte onverzekerd zijn – krijgt de toeslagpartner nu 50% van de tweepersoonstoeslag.

- In het voorjaar is met uw ambtsvoorganger afgesproken dat door VWS dekking zal worden geleverd voor de extra uitgaven aan zorgtoeslag die resulteren uit deze verbeteringen. Die dekking krijgt de vorm van een beperkte verhoging van de normpercentages in de zorgtoeslag. Dit zal nog worden opgenomen in de toelichting bij het Belastingplan, zo is ambtelijk toegezegd door Financiën. VWS zal dit vervolgens formaliseren via een AMvB.

4.7 Ad Aanpassing box 3

- Over de box 3 heffing (inkomstenbelasting over vermogen) is de afgelopen jaren veel te doen geweest, doordat beleggingsrendementen en vooral spaarrentes nogal wat lager waren dan de gehanteerde fictieve heffingspercentages in box 3.
- In een aantal brieven is aangegeven dat aansluiting bij de werkelijke rendementen nog steeds het streven is, maar dat het technisch ingewikkeld is om dat te realiseren. Ook de belastingdienst kan op korte termijn geen ingewikkelde aanpassingen aan.
- De staatssecretaris van Financiën komt daarom nu met de meest eenvoudige tegemoetkoming: een forse verhoging van de vrijstelling box 3. Deze gaat van ruim €30.000 nu, naar €100.000[1] per persoon in 2021. Partners hebben dus een vrijstelling van €200.000. Daarmee daalt het aantal belastingplichtigen voor box 3 met ongeveer 1,9 miljoen. Om deze maatregel budgetneutraal uit te kunnen voeren gaat het tarief van 30% naar 40%. Belastingplichtigen met een vermogen boven de €100.000 (of €200.000 bij partners) gaan dus over een hoger tarief belasting betalen. De fictieve rendementspercentages worden nog wel wat naar beneden bijgesteld.
- Het wetsvoorstel bevat maatregelen om de effecten binnen het VWS domein, namelijk via enkele vermogenstoetsen en bij de vermogensinkomstbijtelling, te voorkomen. Concreet betreft dat de volgende maatregelen:
    - Wet op de zorgtoeslag: bestaande uitzondering op de aanspraak (voor vermogenden) wordt in stand gehouden alsof de fiscale wijziging niet werd doorgevoerd.
    - Twee uitkeringen op het terrein van oorlogsslachtoffers worden zo aangepast dat niet langer wordt verwezen naar de fiscale tekst, maar dat gerekend wordt met een daarvan afgeleid vast percentage. Voor bestaande situaties verandert er niets. Alleen eventuele nieuwe aanmeldingen of verzoeken om herziening krijgen met dit percentage te maken. Daar ontstaat dan (in 2021) hetzelfde resultaat als wanneer zou zijn verwezen naar de fiscale wetgeving. Kortom: de regeling wordt eenvoudiger, terwijl de

[1] Inmiddels begrepen wij informeel dat over de hoogte van de vrijstelling nog gesprekken worden gevoerd binnen de coalitiepartijen. Mogelijk wordt de verhoging van de vrijstelling als gevolg daarvan beperkt tot € 50.000 per persoon.

rechthebbenden houden waar ze nu ook recht op hebben.
NB: de MR versie bevat nog niet de laatste door ons aangeleverde tekst. Financiën heeft toegezegd deze laatste versie wel aan te zullen bieden aan de Raad van State.
- De hogere vrijstelling leidt structureel (vanaf 2023) tot € 20 miljoen lagere opbrengst aan eigen bijdragen Wlz (vermogensinkomensbijtelling). Die budgettaire gevolgen zijn door middel van een kadercorrectie opgevangen. Daarmee is de dekking van het effect op de eigen bijdrage Wlz voor VWS geregeld.

4.8 Ad Differentiatie overdrachtsbelasting

- Deze wet bevat twee voorstellen:
  - Introductie vrijstelling overdrachtsbelasting voor starters op de woningmarkt. Dat zijn mensen die voor het eerst een eigen woning als hoofdverblijf kopen en meerderjarig maar jonger dan 35 zijn.
  - Schrappen verlaagde tarief (2%) voor kopers die de woning niet als hoofdverblijf gaan gebruiken. Deze kopers betalen het 7%-tarief. Dit geldt bijvoorbeeld voor vakantiewoningen of voor woningen die door beleggers worden gekocht.
- Voor kopers van een woning die zij als hoofdverblijf gaan bewonen en die al wel eerder de startersvrijstelling hebben gekregen of die ouder zijn dan 35, blijft het gereduceerde 2% tarief gelden.

(10)(2e) (10)(2e)
(10)(2e)